

У К Р А Ї Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

П Р О Є К Т Р І Ш Е Н Н Я

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо заходів, спрямованих на соціальний захист населення й удосконалення порядку призначення житлових субсидій, у зв'язку з підвищенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги

Керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», представляючи інтереси громадян регіону, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо заходів, спрямованих на соціальний захист населення й удосконалення порядку призначення житлових субсидій, у зв'язку з підвищенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги (додається).

2. Надіслати згадане звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

Проект рішення підготовлено та внесено головою постійної комісії обласної ради з питань житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження Коржем Семеном Олексійовичем та депутатом Одеської обласної ради Шмушковичем Михайлом Володимировичем

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2021 року
№ _____ - VIII

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо заходів, спрямованих на соціальний захист населення й удосконалення порядку призначення житлових субсидій, у зв'язку з підвищенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги

Ми, депутати Одеської обласної ради, представляючи інтереси громадян регіону, стурбовані ситуацією щодо встановлення тарифів на газ, послуги з розподілу природного газу, електроенергію та умов призначення житлових субсидій у зв'язку з підвищенням цін на житлово-комунальні послуги. Напередодні опалювального сезону це питання потребує якнайшвидшого рішення з метою підвищення соціального захисту населення.

Встановлені Урядом ціни на природний газ набагато перевищують фінансову спроможність населення оплачувати вартість спожитого газу та значно впливають на вартість опалення й постачання гарячої води для побутових споживачів. Більше того, встановлення Урядом ціни на газ для населення на рівні імпорتنих цін не відповідає економічній сутності формування ціни на газ власного видобутку.

Завищення ціни природного газу вітчизняного видобутку надмірно стимулювало прибутковість вітчизняних газовидобувних компаній з очевидною гіпер-прибутковістю, яка формується за рахунок штучно завищених цін і тарифів, що оплачуються побутовими споживачами. Проте, звіти Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» свідчать про те, що вітчизняного видобутку природного газу цілком достатньо для забезпечення потреб населення як у безпосередньому споживанні природного газу, так і для споживання його підприємствами теплокомуненерго для потреб населення. Так, за наслідками 2018 року в Україні було добуто 21 млрд куб. метрів природного газу, з яких 15,5 млрд куб. метрів – Акціонерним товариством «Укргазвидобування», 1,1 млрд куб. метрів – Публічним акціонерним товариством «Укрнафта», 4,4 млрд куб. метрів – приватними підприємствами.

У 2018 році на потреби населення було спрямовано 15,4 млрд куб. метрів природного газу, з яких безпосередньо на споживання населенням – 10,6 млрд куб. метрів та на підприємства теплокомуненерго для потреб населення – 4,8 млрд куб. метрів природного газу. Тобто для забезпечення потреб населення у природному газі достатньо ресурсу лише Акціонерного товариства «Укргазвидобування».

Вкрай важливо те, що на сьогодні стабільно функціонального ринку природного газу, що здатен забезпечити населення за соціально виправданими цінами, в Україні не створено.

Не може залишитися поза увагою також ситуація, що склалася зі встановленням єдиного тарифу на електроенергію та скасування пільгового тарифу для населення, яка викликала величезний суспільний резонанс. У період пандемії коронавірусу, яка призвела до росту рівня бідності населення через втрату доходів, підвищення цін на електроенергію посилить негативний вплив на людей поряд з наявною кризою.

У зв'язку із вищенаведеними змінами було скасовано пільгові тарифи на перші спожиті 100 кВт/год електроенергії для населення, і що вкрай важливо – для соціально вразливих категорій споживачів.

Водночас, запроваджену компенсацію на оплату електричної енергії, спожиту в I кварталі 2021 року, у зв'язку зі скасуванням окремих знижених тарифів деяким категоріям споживачів (крім тих, які отримують житлову субсидію) через скорочення на 1,4 млрд грн програми житлових субсидій не можна назвати соціально справедливою, оскільки недофінансування субсидійної програми призведе до порушення прав та скорочення чисельності отримувачів житлових субсидій.

Крім того, Урядом у поточному році ускладнено умови призначення житлових субсидій, що позбавляє права на їхнє отримання певних категорій населення. Також ліквідовано комісії для розгляду заяв громадян та прийняття рішень про призначення субсидій в окремих випадках, що автоматично тягне за собою «відсіювання» громадян, яким би через рішення комісій могли б бути призначені субсидії за певних обставин.

Верховна Рада України 28 січня 2021 року ухвалила Постанову «Про заходи, спрямовані на соціальний захист населення, у зв'язку з підвищенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги» № 1147-IX, якою Кабінету Міністрів України протягом місяця доручено подати до Парламенту пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2021 рік, які мали передбачати збільшення видатків на пільги і житлові субсидії громадянам.

Проте змін щодо збільшення видатків на пільги і житлові субсидії усім громадянам на оплату житлово-комунальних послуг та придбання твердого й рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу до державного бюджету на 2021 рік не внесено дотепер.

Взагалі, українська система соціального захисту не відповідає реальним потребам населення, у тому числі не забезпечує їх належною державною підтримкою для часткової компенсації постійного зростання цін і тарифів на житлово-комунальні послуги.

Ми, депутати обласної ради, як представники інтересів територіальних громад Одещини вважаємо, що цінова політика держави у сфері енергетики та комунальних послуг, а також політика у сфері надання житлових субсидій населенню, повинні базуватися виключно на соціально-направлених принципах, таких як:

- державне регулювання цін на природний газ і електричну енергію й тарифів на комунальні послуги для населення;
- доступність цін і тарифів для абсолютної більшості споживачів;
- обов'язковість економічного обґрунтування цін і тарифів;
- прозорість формування та встановлення цін і тарифів;

- максимальне охопленням державною субсидійною підтримкою громадян України, які її потребують.

Вважаємо неприпустимими спроби перекласти відповідальність за оплату житлово-комунальних послуг на місцеві громади і відповідні бюджети. Це суперечить конституційним засадам розподілу повноважень між органами державної влади і місцевого самоврядування, зводить нанівець досягнення політики децентралізації у наданні громадам реальних можливостей розвитку.

Враховуючи викладене, зважаючи на економічну ситуацію в Україні та соціальну напругу у суспільстві, низьку платоспроможність більшої частини населення, а також внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), виходячи з необхідності забезпечення конституційного права громадян на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, з метою забезпечення державною підтримкою громадян України, які її потребують, відновлення справедливого і соціально-орієнтованого тарифоутворення на енергоносії, Одеська обласна рада звертається до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з вимогою:

- визначати ціну на природний газ для населення з обов'язковим урахуванням обсягів та собівартості газу власного видобутку;

- встановити трирічний мораторій на зростання цін на природний газ, електроенергію та інші тарифи на житлово-комунальні послуги для населення;

- перерахувати тарифи для населення за попередні місяці 2021 року та повернути людям сплачені кошти;

- відновити пільгові (соціальні) тарифи на електроенергію для громадян, у помешканнях яких встановлено індивідуальні прилади електроопалення (в опалювальний сезон) та електроплити, які проживають в негазифікованих будинках і гуртожитках, для багатодітних сімей та дитячих будинків сімейного типу, а також для мешканців населених пунктів, розташованих у 30-кілометровій зоні біля АЕС;

- відновити пільгові тарифи на перші спожиті 100 кВт·год електроенергії для населення;

- для забезпечення соціальних інтересів населення країни продовжити практику застосування державного регулювання цін у вигляді покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів енергетичних ринків;

- скасувати урядове рішення про збільшення після закінчення карантину розміру базової норми плати за житлово-комунальні послуги з 15 до 20 відсотків середньомісячного сукупного доходу домогосподарства;

- переглянути і скоротити випадки, коли житлова субсидія не призначається та спростити порядок призначення житлових субсидій;

- забезпечити підвищення соціальних нормативів, у межах яких держава надає громадянам пільги або субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, витрат на управління багатоквартирним будинком;

- поновити діяльність місцевих комісій з питань призначення житлових субсидій для розгляду заяв громадян та прийняття рішень про призначення субсидій в окремих випадках, а також поновити автоматичне перепризначення субсидій для тих людей, у яких не змінилися жодні обставини;

- спрямувати не менше 20 мільярдів гривень коштів від допомоги,

що надійшла Україні від Міжнародного валютного фонду, на виплати субсидій для громадян на оплату житлово-комунальних послуг, а також забезпечити автоматичне нарахування субсидій тим, хто їх потребує;

- відмовитися від перекладання відповідальності за оплату житлово-комунальних послуг на органи місцевого самоврядування; врахувати під час ухвалення Державного бюджету на 2022 рік достатній обсяг коштів для захисту громадян і громад від підвищення тарифів.

Ми сподіваємося на Вашу підтримку та розуміння!

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до Проекту рішення Одеської обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо заходів, спрямованих на соціальний захист населення та удосконалення порядку призначення житлових субсидій у зв'язку з підвищенням цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги»

З метою забезпечення державною підтримкою громадян України, відновлення справедливого тарифоутворення на енергоносії пропонуємо звернутися до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з вимогою:

- визначати ціну на природний газ для населення з обов'язковим урахуванням обсягів та собівартості газу власного видобутку;

- встановити трирічний мораторій на зростання цін на природний газ, електроенергію та інші тарифи на житлово-комунальні послуги для населення;

- перерахувати тарифи для населення за попередні місяці 2021 року та повернути людям сплачені кошти;

- відновити пільгові (соціальні) тарифи на електроенергію для громадян, у помешканнях яких встановлено індивідуальні прилади електроопалення (в опалювальний сезон) та електроплити, які проживають в негазифікованих будинках і гуртожитках, для багатодітних, прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу, а також для мешканців населених пунктів, розташованих у 30-кілометровій зоні біля АЕС;

- відновити пільгові тарифи на перші спожиті 100 кВт·год електроенергії для населення;

- для забезпечення соціальних інтересів населення країни продовжити практику застосування державного регулювання цін у вигляді покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів енергетичних ринків;

- скасувати урядове рішення про збільшення після закінчення карантину розміру базової норми плати за житлово-комунальні послуги з 15 до 20 відсотків середньомісячного сукупного доходу домогосподарства;

- переглянути і скоротити випадки, коли житлова субсидія не призначається та спростити порядок призначення житлових субсидій;

- забезпечити підвищення соціальних нормативів, в межах яких держава надає громадянам пільги або субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, витрат на управління багатоквартирним будинком;

- поновити діяльність місцевих комісій з питань призначення житлових субсидій для розгляду заяв громадян та прийняття рішень про призначення субсидій у окремих випадках, а також поновити автоматичне перепризначення субсидій для тих людей, в яких не змінилися жодні обставини;

- спрямувати не менше 20 мільярдів гривень коштів від допомоги, що надійшла Україні від Міжнародного валютного фонду, на виплати субсидій для громадян на оплату житлово-комунальних послуг, а також забезпечити автоматичне нарахування субсидій тим, хто їх потребує;

- відмовитись від перекладання відповідальності за оплату житлово-комунальних послуг на органи місцевого самоврядування; врахувати при ухваленні Державного бюджету на 2022 рік достатній обсяг коштів для захисту громадян і громад від підвищення тарифів.

Депутат Одеської обласної ради

Семен КОРЖ

Депутат Одеської обласної ради

Михайло ШМУШКОВИЧ